

בלוקארנו, אחרי שרק לפני כמה שבועות הובטח בואו לכאן. ואכן, הפולנים נזכרו כנראה ברגע המכריע, שאולי מסוכן לתת לו להוסיף גם הסברים על סירטו.

ואם במיזרח אירופה מדובר, הרי בככר הגדולה הוצג גם סירטה של מרתה מסרוש, על ילדותה של הבימאית תחת המישטר הסטאליניסטי בהונגריה. ולכן מי שסבור שהעבר עבר — ראוי היה שיראה סרט חדש של הבימאי בלה (אנשים מתוכנתים) טאר, ששלטונות הונגריה עשו ככל שביכולתם כדי למנוע ממנהל פסטיבל לוקארנו מלהציגו כאן, ובמיסגרת התחרות הרשמית.

ההונגרים ניסו להציג לו את כל תוצרתם, להפציר ולהציע ולבקש כמפגיע, אך הוא בשלו — סירטו של טאר הוא הסרט שפסטיבל לוקארנו התעקש להציג. שמו אלמנה של סתו והוא מתאר את יחסיהם המזוהים של אם מזדקנת ובנה השתיין והבלוי, האחות הרחמניה שבאה לטפל כאם וגררה איתה את מאהבה האחרון בתור, ופרופסור מובטל וחסריפרטה שמצא מיקלט, קורת-גג ושהות נוספת לרחות את החזות חובותיו בזכות הכבוד וההערכה שהוא מפגין כלפי האם האחוזה כפתורים של כריות ותחושת היעזבות וזילזול.

הפרופסור גונב מן חוקנה ושוכב עם האחות מטפלת, מאהבה מלשין על השניים וכרי שלא להזיק החוצה מתמסרת האחות לבנה של חוקנה. וכך הופך המאהב לבן-ברית של האם.

אך כל זה רק לשעה קלה — האם מסגירה את ירידה הפרופסור למישטרה — ונאלצת לבלוע את העובדה שבנה נושא לאשה את האחות המטפלת בטקס נישואין סארקסטי, שבו ברור שמהיום והלאה ימשיכו האם והבן להיות הבוגרים, כי מרגע שהאחות מקבלת לגיטימציה של בעלת-בית היא תחזור אל זרועות המאהב.

תחושה עזה של מועקה ואורח-חיים של טפילים שכל המניע שלהם הוא

של הצנחנים האמריקאים, שהסמל על קובעי הפלדה שלהם מזכיר את המיספר 101 - מיספרה של יחידת הצנחנים הישראלית בשנות ה-50. זאת היתה היחידה שהקים אריק שרון לפעולות-תגמול מעבר לגבול.

מתחת להרי-הגעש אחד הסרטים שהוצג בכיכר ה גדולה של לוקארנו היה מתחת לולקאנו של ג'ון יוסטון עם ז'אקלין ביסה (למעלה) ואלברט פיני (למטה).

יחידה 101

אחד הסרטים שעורר תשומת-לב מיוחדת בלוקארנו. והמוצג בימים אלה גם בארץ. הוא הסרט האמריקאי סטרימרס. סירטו של בוב אלטמן. בתצלום: תס"ח (תרגילי סדר חמוש)

שיעמיד פנים כאילו הוא האב הנעלם, כדי לשכנע את אמו שאכן האב עזרו בחיים, אך האם כבר יצאה משליטתו. רק מנהל-החשבונות של המיפעל, הנוכח כי הערך העליון הקיים עבורו, המיפעל, יורד לטמיון והיודע כי בעליו לא יחזור, מתאבד ומעלה את כל המיפעל באש.

בחור מן הצד הכהה חוטף כחורה מן הצד הבהיר, על סף עונת החורף. הבחורה אינה יכולה לחזור לכפרה, אלא כבוא האביב, בחלוף השלגים החוסמים כל דרך. כמשך הזמן הופכים יחסי האיבה בין החוטף לחטופתו לחיבה עמוקה, אך אנשי הכפר, המישפחות וההורים אינם יכולים

בית-אבות של זמרי-אופרה בדימוס, אלמנה שווייצית המוצאת את עצמה מחדש ואם מזדקנת ובנה השתיין בסרט הונגרי

השלים עם אהבה זו. שגורלה מזכיר בוויאטנא ויוליה בנירסה שווייצית.

הקאסטרופה המתרחשת כתור צאה מדעות קדומות ויצרים פרימיטיביים המתפרצים בפראות, מצביעה על כך שהאומה השווייצית סובלת מסכיופניה עמוקה, ממסורת מאובנת ומחוסר פתיחות לקבל אנשים שנוגדו מן הצד השני של ההר, עם כל ההשלכות הנובעות מכך לגבי שווייץ והיחס שהיא מעניקה לזרים הבאים בגבולה היום.

סרט מס' 2: אווירה של פשע. בימאי — אלן קלארר. הפעם זה סירטו השני של קלארר, בימאי בן 34. ילד נוישאטל, ששימש בעבר כעוזר-בימאי של אחד החשובים שבבימאי שווייץ, אלן טאנר. בעל מיפעל של משאיות-תובלה נעלם באופן מיסטריוז ומימצאי המישטרה מעלים כי התאבד. אשתו מסרבת להאמין כי בעלה מת ומנסה להמשיך את מיפעלו, אך למרבה הפלא מצליחה להרוס באופן שיטתי את עסקיו. בנה המוסיקאי, שאינו רוצה להמשיך בעסקים ומנסה תחילה להתחקות על עיקבות האב, מוצא את עצמו נגרר אחרי חשדות שונים ומשונים, שעה שהאם מתעוררת לחיים חדשים. היא משתחררת ומוצאת את עצמה מחדש, והחופש מוצא חן בעיניה, שעה שהיא מאמצת לה בתחנות איטלקיה, ורה ואקסטוטי. הבן מפוטר מעבודתו כמוסיקאי מנסה לשכור שירותיו של מתחזה

שינאה עזה לוולת; לצורך של נקמה בחברה חוסר-פרטיות מוחלט, שיעבוד טוטאלי לצרכים חומריים בסיסיים — זו התמונה העגומה של הונגריה היום. אומנם היא נחשבת היום לארץ הפתוחה ביותר שמאחרי מסך הברזל, אבל הרישיות-השלום המדכאות שמוגיעות מתוכה באמצעות הקולנוע מרמוזות על דברים שמחלקת החדשות ומישיר התיירות ההונגרי מטאטאים אל מתחת לשטיח.

שוקולד

★ מריר מאוד

אך המוזר ביותר הגיע לא מהונגריה, גם לא מפולין או מברית-המועצות. המוזר ביותר היו דווקא נציגיה הקולנועיים של הארץ המארתח. שלושה סרטים, של שלושה בימאים שווייציים צעירים, שניים מהם בתחרות, פרשו תמונה שונה לחלוטין מוז שאנו מכירים על עטיפות הבונבונניירות הצבעוניות של לינדט ושל סושארד. וטעמם של סרטי קולנוע אלה אינו טעמו של שוקולד חלב, גם לא של שוקולד מלא-עדיין, כי אם יותר מר משוקולד מריר.

סרט מס' 1 — החטיפה. בימאי: פייר קורלניק. סיפור על שני כפרים משני צידיו של הר. הכפר האחד של האנשים הבהירים, המדברים גרמנית. הכפר השני של האנשים הכהים, המדברים ערפתית. איבה עמוקה הנובעת מניגודים של מסורת ותרבות ושל פחד מפני הזר, מפרידה בניניהם.